

V Bruseli 26. februára 2018
(OR. en)

6125/18

CFSP/PESC 137
DEVGEN 15
CLIMA 25
COPS 41
ENV 75
ONU 8
RELEX 113

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	6094/18
Predmet:	Závery Rady o diplomacii v oblasti klímy – závery Rady (26. februára 2018)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o diplomacii v oblasti klímy, ktoré Rada prijala na svojom 3 598. zasadnutí 26. februára 2018.

ZÁVERY RADY O DIPLOMACII V OBLASTI KLÍMY

Rada:

Závazok k multilateralizmu/Naliehavosť rýchleho vykonávania Parížskej dohody

1. V súlade s globálnou stratégiou EÚ ZDÔRAZŇUJE kľúčový význam spoločného globálneho poriadku založeného na pravidlách, ktorého hlavnou zásadou je multilateralizmus a ústredným pilierom Organizácia Spojených národov, a OPÄTOVNE POTVRDZUJE, že EÚ bude aj naďalej stáť na čele celosvetového úsilia v oblasti klímy s cieľom v plnej miere vykonávať Parížsku dohodu a plniť program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 s hlavným zameraním na ciele trvalo udržateľného rozvoja.
2. S VELKÝM ZNEPOKOJENÍM BERIE NA VEDOMIE presvedčivé vedecké dôkazy predložené v nedávnych správach poukazujúcich na zrýchlenie zmeny klímy a rýchlo miznúcu príležitosť spoločne obmedziť nárast globálnej priemernej teploty výrazne pod 2 °C a pokračovať v úsilí o obmedzenie nárastu teploty na 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnou úrovňou; ZDÔRAZŇUJE bezprecedentnú naliehavú potrebu zintenzívniť celosvetové úsilie o zastavenie a zvrátenie zmeny klímy. S POTEŠENÍM OČAKÁVA nadchádzajúcu osobitnú správu Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) o vplyve globálneho oteplenia o 1,5 °C nad predindustriálnu úroveň a súvisiacich modeloch vývoja globálnych emisií skleníkových plynov; SO ZNEPOKOJENÍM BERIE NA VEDOMIE nedávne zistenia Arktickej rady, že Arktída sa v porovnaní s globálnym priemerom otepľuje viac ako dvojnásobnou rýchlosťou, čo má vážne celosvetové dôsledky. UZNÁVA výzvy na rýchlejšie prijatie opatrení v oblasti klímy, ktoré zazneli na samite Jedna planéta v decembri 2017.
3. UZNÁVA, že na 23. konferencii zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (COP 23) sa tiež ukázalo rastúce znepokojenie v súvislosti s tým, či súčasné globálne záväzky postačujú na zmenu smerovania. NAĎALEJ VYJADRUJE ODHODLANIE plniť si záväzky potrebné na plné vykonávanie Parížskej dohody na základe všeobecného režimu s pravidlami uplatniteľnými na všetky zúčastnené strany COP 24.

Zohľadnenie prepojenia medzi zmenou klímy a bezpečnosťou

4. UZNÁVA, že zmena klímy má priamy aj nepriamy vplyv na medzinárodnú bezpečnosť a stabilitu a vplýva najmä na tých, ktorí sú v nestabilnej a zraniteľnej situácii, čo prispieva k strate živobytia, posilneniu environmentálnych tlakov a rizika katastrof, spôsobuje nútené vysídľovanie ľudí a zvyšuje hrozbu sociálnych a politických nepokojov.
5. S OBAVAMI KONŠTATUJE zhoršenie stavu svetových vodných zdrojov a ekosystémov, ako aj s rastúcu hrozbu, ktorú predstavuje nedostatok vody, riziká súvisiace s vodou a extrémne udalosti. UZNÁVA, že je potrebné komplexnejšie a koordinované medzinárodné úsilie zamerané na riešenie aspektov zmeny klímy súvisiacich s vodou v súlade so závermi Rady z roku 2013 o diplomacii EÚ v oblasti vody a iniciatívami ako Budapešťiansky samit o vode v roku 2016, a S POTEŠENÍM OČAKÁVA 8. zasadnutie Svetovej rady pre vodu 18. – 23. marca 2018 v Brazílii. ZDÔRAZŇUJE význam cezhraničnej spolupráce medzi členskými štátmi a partnerskými krajinami v otázkach životného prostredia, najmä pokiaľ ide o posudzovanie cezhraničných vplyvov na životné prostredie, a to v súlade s príslušnými medzinárodnými normami a dohovormi, najmä dohovorom EHK OSN (Espoo), Aarhuským dohovorom a Dohovorom o ochrane vôd.
6. OPÄTOVNE POTVRDZUJE, že vzhľadom na multiplikačný vplyv zmeny klímy na hrozby musia opatrenia v oblasti rozvoja vo väčšej miere zohľadňovať konflikty a bezpečnostný prístup musí zase viac zohľadňovať zmenu klímy, a to najmä v krajinách, ktoré sú mimoriadne zraniteľné voči vplyvom zmeny klímy a sú už teraz pod tlakom súvisiacim s prírodnými, spoločenskými a politickými zdrojmi. VYJADRUJE ODHODLANIE ďalej presadzovať prepojenie medzi zmenou klímy a bezpečnosťou v politickom dialógu, pri predchádzaní konfliktov, rozvojovej a humanitárnej činnosti a v rámci stratégií v oblasti rizika katastrof. EÚ v tejto súvislosti PODPORUJE pokračovanie práce v rámci skupiny G7, ktorá zahŕňa výmenu osvedčených postupov v pracovnej skupine G7 v oblasti klímy a nestability a v rámci systému OSN, nabádanie najmä BR OSN, aby zintenzívnila svoje zameranie na prepojenie klímy a bezpečnosti, odporúčanie, aby bola táto téma pravidelne súčasťou rokovaní o rezolúciách a vyhláseniach BR OSN, a hľadanie možností, a to aj z inštitucionálneho hľadiska, na posilnenie posudzovania a riadenia klimatických rizík v rámci systému OSN.

7. OPĀTOVNE POTVRDZUJE potrebu rozsiahlejšieho začlenenia účinných reakcií na bezpečnostné riziká v oblasti klímy do všetkých oblastí politiky – od opatrení v oblasti klímy a zvyšovania odolnosti až po preventívnu diplomáciu a zlepšenie posúdenia rizík s cieľom posilniť prepojenie medzi včasným varovaním a včasnou reakciou. UZNÁVA potrebu podporovať trvalo udržateľné hospodárenie s vodnými zdrojmi a pôdou, ako aj ochranu a udržateľné využívanie biodiverzity v záujme zachovania ekosystémových služieb. ZDÔRAZŇUJE význam uplatnenia klimatických a bezpečnostných analýz v praxi, ako napríklad v prípade Haagskej deklarácie z roku 2017, ktorá bola súčasťou série konferencií o planetárnej bezpečnosti.
8. S POTEŠENÍM OČAKÁVA podujatie na vysokej úrovni o klíme a bezpečnosti, ktoré sa bude konať v júni v Bruseli na podnet vysokej predstaviteľky a podpredsedníčky Komisie Mogheriniovej s cieľom zdôrazniť rastúci význam riešenia destabilizačných účinkov a rizík zmeny klímy a opätovne potvrdiť záväzok EÚ a jej partnerov prijať rýchle a ambiciózne opatrenia v tejto súvislosti.

Záväzok EÚ v podobe opatrení – na všetkých úrovniach

9. ZDÔRAZŇUJE, že vnútroštátne stanovené príspevky (NDC) ako základný pilier širších národných rozvojových plánov sú kľúčovou hybnou silou začleňovania ambiciózných opatrení v oblasti klímy do tvorby vnútroštátnych politík a že NDC sa musia premietnuť do uskutočniteľných vnútroštátnych politík a opatrení v súlade s dlhodobými cieľmi Parížskej dohody. ZDÔRAZŇUJE potrebu riešiť výrazný rozdiel medzi celkovým účinkom súčasných NDC z hľadiska celosvetových ročných emisií skleníkových plynov a celkovým vývojom znižovania emisií potrebným na udržanie nárastu globálnej priemernej teploty výrazne pod 2 °C v porovnaní s predindustriálnou úrovňou a na pokračovanie v úsilí o obmedzenie nárastu teploty na 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnou úrovňou.
10. ZDÔRAZŇUJE skoré prijatie právnych predpisov potrebných na vykonanie jej NDC v rámci ambicióznej energetickej únie s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy. POTVRDZUJE záväzok EÚ spolupracovať a vymieňať si s partnermi skúsenosti a poznatky v oblasti urýchľovania účinného vykonávania politík, a to aj prostredníctvom iniciatív, ako je napríklad partnerstvo NDC, pričom zdôrazňuje záväzok EÚ dosiahnuť svoje záväzky v oblasti zmeny klímy do roku 2020.

11. UZNÁVA význam efektívnych a účinných adaptačných opatrení, stratégií a plánov vrátane využitia riešení založených na ekosystémoch na posilnenie adaptačnej kapacity, odolnosti a zníženie zraniteľnosti voči zmene klímy v súvislosti s Parížskou dohodou. V tejto súvislosti PRIPOMÍNA kroky, ktoré už EÚ a jej členské štáty realizujú s cieľom posilniť odolnosť a zvýšiť schopnosť prispôbiť sa. EÚ JE PRIPRAVENÁ ďalej spolupracovať so všetkými partnermi vrátane najzraniteľnejších krajín, a najmä s najmenej rozvinutými krajinami a malými ostrovnými rozvojovými štátmi, s cieľom urýchliť pokrok na všetkých úrovniach. Zároveň PRIPOMÍNA zásadné prepojenie medzi klímou a oceánmi, ako sa uvádza v spoločnom oznámení na tému Medzinárodná správa oceánov: program pre budúcnosť našich oceánov.
12. EÚ bude naďalej dodržiavať, presadzovať a chrániť ľudské práva aj v kontexte zmeny klímy a diplomacie v oblasti klímy. ZDÔRAZŇUJE, že rodová rovnosť, posilňovanie postavenia žien a plná a rovnocenná angažovanosť a lídersstvo žien sú nevyhnutné na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja vrátane prispôbenia sa zmene klímy. Zároveň ZDÔRAZŇUJE úlohu, ktorú majú zohrávať miestne spoločenstvá pri riešení mnohých výziev súvisiacich so zmenou klímy.
13. Zdôrazňuje, že EÚ a jej členské štáty poskytujú značnú podporu budovaniu kapacít a transferu technológií. ZDÔRAZŇUJE, že EÚ a jej členské štáty sú najväčším poskytovateľom verejného financovania v oblasti klímy, a ZDÔRAZŇUJE potrebu ďalšieho zapojenia širšieho okruhu prispievateľov a tiež dosiahnutia ambiciózneho pokroku v súvislosti s transformačným cieľom Parížskej dohody v snahe zosúladiť finančné toky so smerovaním k bezpečnému a udržateľnému nízkoemisnému rozvoju odolnému proti zmene klímy. POTVRDZUJE svoj záväzok naďalej zintenzívňovať mobilizáciu medzinárodného financovania opatrení v oblasti klímy ako súčasť kolektívneho cieľa rozvinutých krajín spoločne mobilizovať 100 miliárd USD ročne najneskôr od roku 2020 a do roku 2025 na účely zmierňovania a prispôbenia sa zmene klímy, a to zo širokej škály zdrojov, nástrojov a kanálov, s cieľom pomáhať rozvojovým krajinám pri plnení ich plánov na prispôbenie sa zmene klímy a jej zmierňovanie. UZNÁVA výzvy na zvyšovanie verejných a súkromných finančných príspevkov na podporu účinnejšieho boja proti zmene klímy predložené na samite Jedna planéta v decembri 2017.

14. PRIPOMÍNA prepojenie medzi klímou a rozvojom identifikované už v Európskom konsenze o rozvoji. V tejto súvislosti EÚ a jej členské štáty ďalej ZDÔRAZŇUJÚ, že určovanie cien uhlíka a reforma dotácií na fosílna palivá sú kľúčovými krokmi pri vytváraní prostredia, ktoré umožní zosúladiť finančné toky so smerovaním k bezpečnému a udržateľnému nízkoemisnému rozvoju odolnému proti zmene klímy, a že medzinárodná spolupráca v oblasti vedy, techniky a energetiky môže zohrávať významnú úlohu pri uplatňovaní inovatívnych a udržateľných riešení globálnych výziev v oblasti zmeny klímy.
15. ZDÔRAZŇUJE významnú úlohu neštátnych subjektov v rámci opatrení v oblasti klímy. PRIPOMÍNA záväzok EÚ nadviazať kontakty s príslušnými neštátnymi subjektmi vrátane občianskej spoločnosti, súkromného sektora a miestnych a regionálnych samospráv. ZDÔRAZŇUJE kľúčovú úlohu neštátnych subjektov uznanú v Parížskej dohode prostredníctvom globálneho akčného programu v oblasti klímy a v programe trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 a akčnom programe z Addis Abeby. Zároveň ZDÔRAZŇUJE význam sendaiského rámca pre znižovanie rizika katastrof. VÍTA záväzok miestnych a regionálnych vlád z Bonnu a Fidži vykonávať Parížsku dohodu, ako aj záväzky finančných inštitúcií na nedávnom samite Jedna planéta, ktorý sa konal v Paríži a na ktorom súkromný sektor tiež prevzal vedúcu úlohu pri financovaní opatrení v oblasti klímy, a SO ZÁUJMOV OČAKÁVA účasť občianskej spoločnosti, podnikov a miestnych orgánov na nadchádzajúcom samite o globálnych opatreniach v oblasti klímy v septembri 2018 v San Franciscu.

Podpora, osвета a vedúca úloha EÚ

16. ZDÔRAZŇUJE potrebu naďalej posilňovať politickú osvetu a verejnú diplomaciu až po najvyššie úrovne a prostredníctvom viacerých politických spoločenstiev a celého súboru regionálnych a subregionálnych subjektov. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité, aby krajiny G20, ktoré tvoria spoločne približne 80 % globálnych emisií, pokračovali v činnosti a prevzali vedúcu úlohu, a to najmä vykonávaním hamburského akčného plánu skupiny G20 pre rast týkajúci sa klímy a energetiky. VYJADRUJE ODHODLANIE zintenzívniť úsilie o posilnenie existujúcich a nadväzovanie nových partnerstiev s krajinami vo všetkých regiónoch s cieľom zmierňovať vplyv zmeny klímy a prispôbiť sa rastúcemu vplyvu a rizikám súvisiacim so zmenou klímy.
17. S POTEŠENÍM OČAKÁVA ministerské zasadnutie o opatreniach v oblasti klímy (MoCA) v roku 2018, ktoré sa uskutoční v Bruseli v rámci spolupráce EÚ, Kanady a Číny, s cieľom potvrdiť vedúcu úlohu a odhodlanie k plnému vykonávaniu Parížskej dohody.
18. PODPORUJE posilnenie strategickej komunikácie zameranej na lepšie plánovanie a podporu vysokých ambícií a odhodlania EÚ na domácej úrovni, ako aj v spolupráci s partnerskými krajinami, neštátnymi subjektmi a médiami a na vytvorenie optimálnych podmienok na dosiahnutie pokroku v rokovaní o pracovnom programe Parížskej dohody a jeho dokončenie a zároveň na propagovanie výhod prechodu na bezpečnú a udržateľnú budúcnosť s nízkymi emisiami skleníkových plynov z hľadiska trvalo udržateľného rastu a ekologických pracovných miest.

Zosúladenie politiky v oblasti klímy s obchodom, dopravou a energetikou

19. POUKAZUJE NA TO, že interakcie medzi politikou v oblasti klímy a politikami v oblasti medzinárodného obchodu a investícií sa rozširujú, a ZDÔRAZŇUJE potrebu spolupracovať na bilaterálnej a multilaterálnej úrovni s cieľom posilniť vzájomnú podporu obchodnej politiky a politiky v oblasti klímy, čo prispeje k potrebnému prechodu na bezpečné a udržateľné nízkouhlíkové hospodárstvo, ktoré účinne využíva zdroje a je odolné proti zmene klímy, okrem iného aj odstránením colných a necolných prekážok obchodu a investíciami v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. PRIPOMÍNA svoje závery zo 6. marca 2017 o posilnení synergií medzi diplomaciou EÚ v oblasti klímy a energetiky. Najmä diplomacia v oblasti energetiky zohráva kľúčovú úlohu pri podporovaní celosystémového prechodu k udržateľnému energetickému mixu, v ktorom sa presadzujú obnoviteľné zdroje energie a opatrenia v oblasti energetickej účinnosti.

20. **ZDÔRAZŇUJE**, že Medzinárodná námorná organizácia (IMO) by mala urýchlene prijať adekvátne dodatočné opatrenia, aby medzinárodná lodná doprava spravodlivým dielom prispievala k boju proti zmene klímy, a v apríli 2018 schváliť úvodnú stratégiu IMO zameranú na znížovanie emisií skleníkových plynov. Táto stratégia by sa mala opierať o primeraný cieľ znížovania emisií skleníkových plynov v súlade s teplotnými cieľmi Parížskej dohody a mal aby obsahovať aj zoznam navrhovaných krátkodobých, strednodobých a dlhodobých opatrení rovnako uplatniteľných na všetky lode, ako sa dohodlo v pláne rozvoja komplexnej stratégie IMO na zníženie emisií skleníkových plynov z lodí. **VÍTA** Deklaráciu na počesť Tonyho de Bruma uverejnenú pri príležitosti samitu Jedna planéta a zdôrazňuje potrebu primeranej osvetovej činnosti v rámci príprav na 72. zasadnutie Výboru IMO pre ochranu morského prostredia (MEPC 72) s cieľom ďalej rozvíjať politický impulz a zároveň sa snažiť o dosiahnutie úspešného výsledku MEPC 72.
21. **VYZÝVA** Medzinárodnú organizáciu civilného letectva (ICAO), aby prijala prísne pravidlá s cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie systému kompenzácie a znížovania emisií uhlíka v medzinárodnom letectve (CORSIA) schválený v roku 2016 zhromaždením ICAO a aby zaručila čo najširšie zapojenie štátov v záujme dosiahnutia cieľa uhlíkovo neutrálneho rastu od roku 2020 (CNG 2020). Do tohto systému sa v súčasnosti dopĺňajú ďalšie opatrenia, ako sú napríklad novinky v oblasti manažmentu letovej prevádzky, leteckých technológií a udržateľných alternatívnych palív. Pokračovanie výskumných a inovačných politík a programov bude mať zásadný význam a umožní technický pokrok a prevádzkové zlepšenia potrebné na dosiahnutie ďalšieho znížovania emisií v súlade s teplotnými cieľmi Parížskej dohody.

Na ceste k zasadnutiu COP 24

22. **UZNÁVA** pokrok pri tvorbe pracovného programu Parížskej dohody, ktorý dosiahli zúčastnené strany na zasadnutí COP 23 na Fidži. **ZÁROVEŇ UZNÁVA**, že na zaistenie účinného vykonávania ustanovení Parížskej dohody sú nevyhnutné spoločné pravidlá pre všetky zúčastnené strany, najmä pokiaľ ide o rámec transparentnosti. **NAĎALEJ VYJADRUJE PRESVEDČENIE**, že treba dosiahnuť vyvážený výrazný pokrok vo všetkých prvkoch pracovného programu Parížskej dohody s cieľom dokončiť ho na zasadnutí COP 24.

23. VYZÝVA NA kolektívnu, komplexnú a spoločnú reflexiu o pokroku pri plnení dohodnutých cieľov prispôsobovania sa zmene klímy a zmierňovania jej dôsledkov, a to v súlade s dlhodobými teplotnými cieľmi Parížskej dohody. V tejto súvislosti SO ZÁUJMOM OČAKÁVA dialóg Talanoa 2018, ktorý uviedlo fidžijské predsedníctvo na zasadnutí COP 23 a ktorý bude prebiehať aj v roku 2018. PRIPOMÍNA záväzok EÚ a členských štátov v plnej miere sa zapájať do tohto dialógu a VYZÝVA všetky zúčastnené strany, aby využili túto príležitosť a zhodnotili kolektívne úsilie z hľadiska pokroku pri plnení dlhodobých cieľov v oblasti zmierňovania v súlade s Parížskou dohodou a poskytnú informácie na prípravu vnútroštátne stanovených príspevkov počas politickej fázy dialógu Talanoa na zasadnutí COP 24 so zameraním na spoločné opatrenia a ambicióznejšie globálne ciele. Zasadnutie COP 24 bude zároveň príležitosťou zhodnotiť úsilie všetkých zúčastnených strán do roku 2020. DOMNIEVA SA, že osobitná správa Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) o vplyve globálneho oteplenia o 1,5 °C bude cenným zdrojom informácií pre diskusie na túto tému.
24. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné čo najširšie zapojenie zainteresovaných strán a dialóg medzi medzinárodnými partnermi, aby sa zabezpečilo včasné vykonávanie Parížskej dohody a zároveň potrebná transformácia globálneho hospodárstva. V tejto súvislosti OZNAČUJE dialóg Talanoa za ústredný pilier diplomacie EÚ v oblasti klímy v roku 2018, ktorý umožní EÚ a členským štátom posilniť vzájomné porozumenie a dôveru, čo podporí intenzívnejšiu spoluprácu s partnerskými krajinami a ďalšími zainteresovanými stranami a dokončenie pracovného programu Parížskej dohody na zasadnutí COP 24.
25. DÔRAZNE PODPORUJE sekretariát UNFCCC, ako aj Fidži a Poľsko, ktoré v uvedenom poradí predsedajú zasadnutiam COP 23 a COP 24, aby priviedli svetové spoločenstvo k úspešnej realizácii zasadnutia COP 24, a NAĎALEJ VYJADRUJE ODHODLANIE dosiahnuť úspešný výsledok dialógu Talanoa, a to dokončenie pracovného programu Parížskej dohody a akčného programu v oblasti klímy ako kľúčových prvkov, ktorými sa EÚ a všetci medzinárodní partneri zapoja do dlhodobých opatrení na boj proti zmene klímy.